



KOMPLEX MŰVÉSZETI NEVELÉS AZ ISKOLÁBAN

Vizsgálat különböző kutatási eljárásokkal

Pallag Andrea
Debrecen
2014. november 7.

SZÉCHENYI 2020



MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap



BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Kutatással alátámasztott programfejlesztés

Cél: Tanórán kívül felhasználható komplex művészeti nevelési-oktatási program fejlesztése – egész napos iskola

Keret: TÁMOP 3.1.1-11/1-2012-0001, XXI. századi közoktatás (fejlesztés, koordináció) – II. szakasz, „A nevelés-oktatás fejlesztése, komplex pilot programok”

Időtartam: 2012.08.01.–2015.01.30.

Folyamat: Iskolák bevonásával végzett kutatással alátámasztott fejlesztés

Kutatás a programfejlesztés érdekében

Előzetes vizsgálatok

A komplex művészet fogalmának és fejlesztő hatásának vizsgálata különböző eszközökkel

Hatásvizsgálatok

Köztes vizsgálat

A program megvalósíthatóságának vizsgálata

- Részvételi akciókutatással

Utólagos vizsgálat

A program hatásának vizsgálata

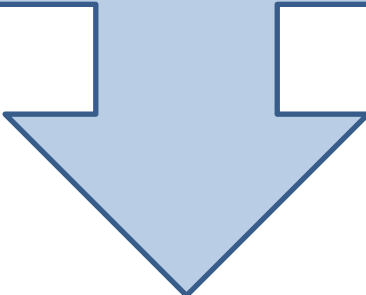
- Pedagógusok kérdőíves attitűdvizsgálata
- Egyéni és fókuszcsoportos interjúk az iskolai szereplőkkel
- Diákok kérdőíves kimeneti-bemeneti mérése

A program hogyan befolyásolja a tanulást?

Mire használjuk az előzetes kutatásokat?

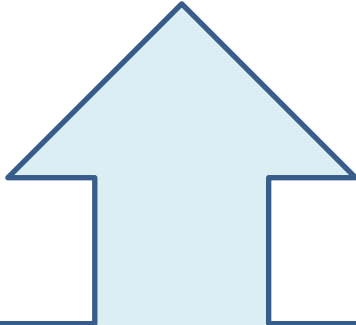
Fejlesztés:

Komplex művészet
nevelési-oktatási
program koncepcióját
támogatja



Kutatás:

A komplex művészet
nevelési-oktatási
program fejlesztés
részeként – iskolai
hatásvizsgálatot
alapozza meg



Kutatási kérdések a helyzetfeltárás érdekében

- Hogyan értelmezhetjük a komplexitás fogalmát a nevelés-oktatás területén?
- Milyen fejlesztési hatásai vannak a komplex művészeti nevelésnek?
- Hogyan valósítható meg valós haszonnal a komplex művészeti nevelés az iskolai keretek között?

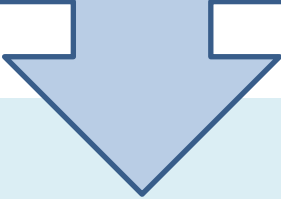
Komplexitás fogalma

Módszerek:

Forráselemzés

Pedagógus interjú

„Összművészeti”
Tudomány+művészet
„Emberművi”

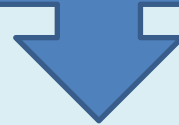


- Egység, egészlegesség
- Közösségi
- Alkotó/problémamegoldó jellegű
- „Nem törvényszabó, hanem irányállító”
- Személyközpontú – mellérendelő
- Játékos
- Eszközfüggetlen
- „Sokmezős versenypálya”

Delphi módszer – több ciklusos szakértői becslés

1. ciklus – online kérdőív N=205

30 komplex művészeti neveléssel kapcsolatos megállapítás



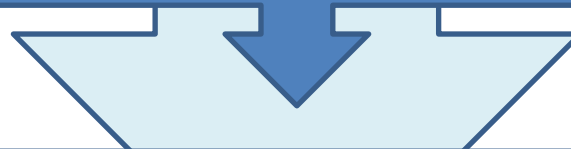
2. ciklus – online kérdőív N=40

11 komplex művészeti neveléssel kapcsolatos állítás alapján 3 nyílt végű kérdésblokk



3. ciklus – műhelyvita

9 fő részvételével, 2 fordulós szakértői műhely, 15 sikerkritérium alapján



Mitől lehet sikeres a komplex művészeti nevelés az iskolában?

Fogalomháló, mint diagnosztikus eszköz

N=41

Több mint 400 fogalom
32 fogalom nagyobb
gyakorisággal

Módszer lényege:

Adott fogalomhoz kapcsolódó
jelentéstani kapcsolatok
feltárásával szerzett
többletinformáció

Elemzési szempontok:

- Fogalom tartalma, kategóriái
- Kapcsolatok tartalma és száma
- Asszociációk hatásköre, csoportjai, láncai
- Hangsúlyos és periférikus fogalmak
- Összefüggések elrendezése és rétegei

Jellemzők:

Sokféle fogalom, sok jelentéstani csoportban
Pedagógiai-didaktikai kategóriák gyakorisága
Tantárgyi kötődések
Csomópontos elrendezés – központi
elemmel
Központi fogalmak nem a leggyakoribb
fogalmak

Komplex művészeti nevelés fejlesztő hatása

Módszerek:

Delphi módszer

Fogalomháló

Hogyan jellemezhető a komplex művészeti nevelés?
Mi a komplex művészeti nevelés fejlesztő hatása?

- Legfontosabb feladata a **személyiségfejlesztés** – **élményalapú**
- **Fejlesztéscentrikus** – **alkotó tevékenységen** alapul
- Sokféle tevékenységen keresztül az **önkifejezés** dominál
- Életszerű helyzetekből indulva **problémamegoldás** a cél – a **kreativitás** eszközével
- Hatékony közege a **közösség**

A művészet a fejlesztés eszköze és nem a célja.

Hogyan valósulhat meg a komplex művészeti nevelés az iskolában?

Módszer:

Akciókutatás

- Iskolai kipróbálás

- A fejlesztés legfőbb céljai nem azonosak a művészeti tárgyak tantárgyi céljaival
- Sokféle fejlesztési tevékenység eredményeképpen minőségileg új hatást elérése a cél
- Legfontosabb fejlesztő hatása a szociális képességek fejlesztése – a tanulás kognitív szféráinak megerősítésével értelmezve
- A moduláris építkezés flexibilis rendszere segíti a sajátos iskolai lehetőségek kiszolgálását
- Módszertana a humanisztikus tanuláselméleteken alapul
- A megvalósítás igényli a pedagógusok célirányos felkészítését
- A program eszközszükségletét az újrahasznosítás szemlélete jellemzi



KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

www.ofi.hu

SZÉCHENYI  2020



MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap



BEFEKTETÉS A JÖVŐBE